

Csillagász az ufókról

Az Óbudai Polaris Csillagvizsgálóban rendszeresen tartanak érdekfeszítő előadásokat. Április másodikára a következő esemény volt meghirdetve: „Repülő csészek és csészealjok – Mizser Attila előadása”. Az előadó a Magyar Csillagászati Egyesület főtítkára, csillagász, valamint amatőr csillagászati kiadványok szerkesztője is egyben.

A közösségi oldalakon az eseményt így hirdették meg: „Az előadót különösebben nem érdeklik a repülő csészealjok. Elsősorban a csészek érdeklik, illetve azok tartalma, lehetőleg jó kávé vagy tea legyen bennük. A mesebeli űrjárművekkel kapcsolatos látomások valójában teljesen hétköznapi égi jelenségek, amelyeket tapasztalatlan szemmel könnyű félre-

magyarázni, pedig a megfigetés egyszerű, különösen az égbolt ismeretében. Megfigyelési tapasztalatot szerezni per-

szke sokkal nehezebb, sok-sok szabadban töltött este szükséges hozzá. Pufók ufók és más égi talányok Magyarország egén a hatvanas évektől napjainkig.”

Mizser Attila azzal kezdte az előadását, hogy legalább 50 éve tanulmányozza az eget, több ezer órát töltött a csillagos ég alatt, és érdekes módon még egy ufót sem látott. Iro-

nikusan hozzátette, hogy nem voltak látomásai sem, és mindent meg tudott magyarázni, így teljesen egészségesnek véli magát. Szerinte az ufók a hidegháború szülöttei, majd elindított egy 1968-as dokumentumfilmet, aminek Kulin György csillagász volt a szaktanácsadója és egyik szereplője is. A film a magyar észlelések kritikájáról szólt, amiket annak idején az Uránia Csillagvizsgálóba küldtek be a szemtanúk. Kulin szinte mindegyiket hagyományos jelenségekkel magyarázta, vagy az észlelők elmeállapotát kérdőjelezte meg.

A film szerencsére nekem is megvan; s annak ellenére, hogy igazi kuriózum, több tárgyi tévedés is van benne, például hogy a Project Sign, Grudge és az akkor még folyamatban lévő Blue Book eseteit egytől egyig sikerült megmagyarázni, és hogy minden ufófotó hamisnak vagy megmagyarázhatónak bizonyult – ami természetesen nem igaz. Szóba került George Adamski, aki Kulin szerint Coca-Colát árult, ufószektát alapított, és egy olyan földönkívülivel volt kapcsolatban, aki nő volt. A csillagász valószínűleg soha nem

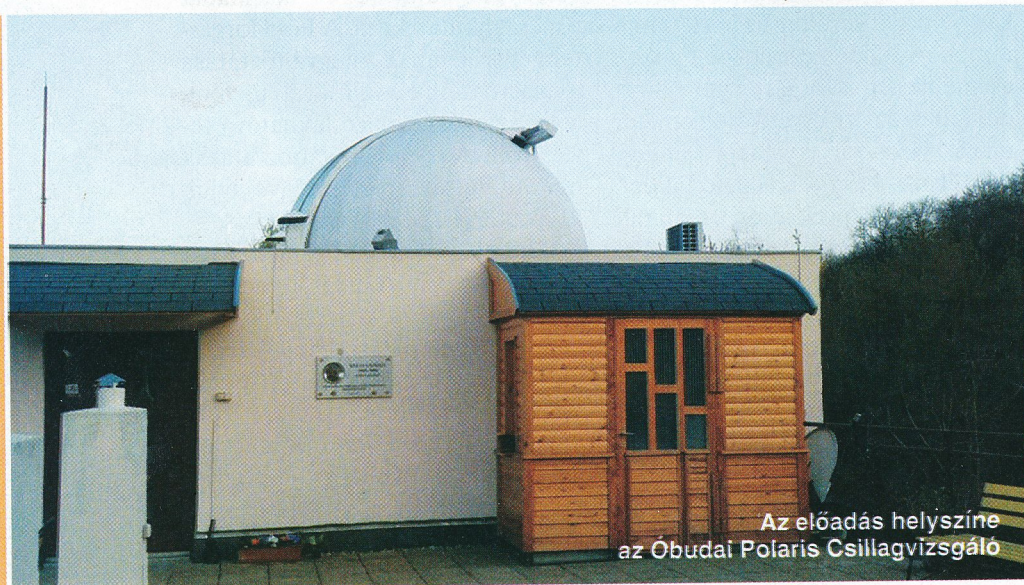
vette kezébe Adamski egy könyvét sem, ugyanis ő éttermet-kávézót vezetett, sosem alapított szektát, ráadásul a történetbeli idegen lény férfi volt. Kulin „ideológiai veszedelemnek” tartotta az ufókat, és tűzzel-vassal irtani akarta a velük kapcsolatos híreket.

A film vége után az előadó folytatta, hogy véleménye szerint az észlelések egy része tömegpszichózis, azaz egy egyszerű égi jelenséget fújnak fel az emberek, és ezzel egymást befolyásolják. Az előadóhoz állítólag rengeteg bejelentés érkezett, és ezekből hozott szemléltető példákat, ugyanis a tanúk sok mindent néztek ufónak. Ilyenek a lampionok, a Nemzetközi Űrállomás, a ballonok, a Vénusz bolygó, a Nap és a Hold halojelenségei, a mesterséges égitestek lezuhanásának látványa, a fényes Szíriusz csillag és az irídiumfelvillanások is. A probléma az, hogy ezekkel az ufókutatók is tökéletesen tisztában vannak a kezdetektől fogva, tehát ők is ugyanúgy szűrik a beszámolókat, így ezzel semmi újat nem tudtunk meg.

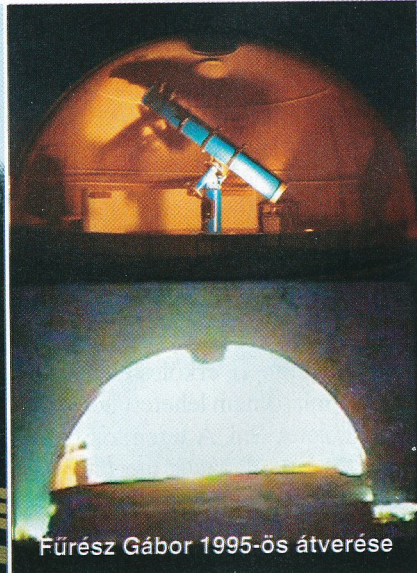
Mizser Attila szerint a laikusok leírásai nehezen megfeythetőek, any-

Mizser Attila a Magyar Csillagászati Egyesület főtítkára

Az előadás helyszíne az Óbudai Polaris Csillagvizsgáló

Fűrész Gábor 1995-ös átverése

nyira zavarosak és tájékozatlanok az égbolt jelenségei felől – ami sajnos bizonyos esetekben valóban igaz. Ennek ellenére vannak jó laikus tanúk is, és hogy mi van a máig megmagyarázatlan ufókkal és jól dokumentált esetekkel, az szóba sem került. Norvégiában sokan számoltak be a Hessdalen környéki fényes anomáliákról, amiket nem vettek komolyan a szkeptikusok, de amióta bekameráztak jó pár helyet, s sikerült rögzíteni a jelenségeket, azóta megváltozott a helyzet. J. Allen Hynek csillagász igazi „ufólaboratóriumnak” nevezte a környéket, ennek ellenére több évtized alatt sem tudták megoldani a jelenségek eredetét, de cserébe kaptunk egy csomó ellentmondásos hipotézist.

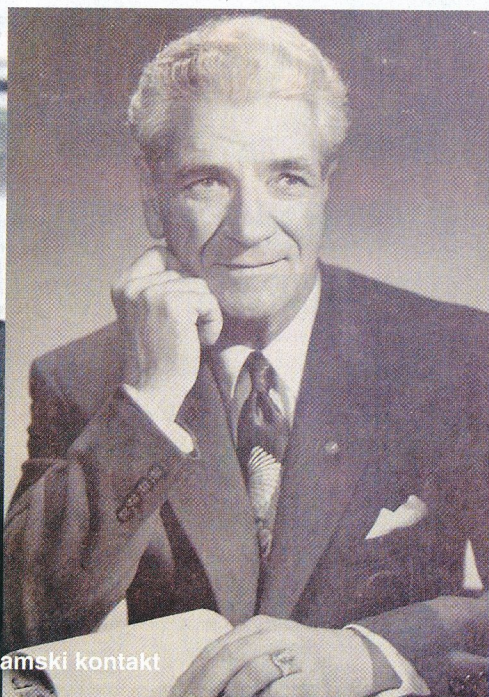
Ezt a példát csak azért hoztam fel, mert az előadó a 2010-es kassai meteorit lezuhanását és felvillanását említette, amit kizárólag térfigyelő kamerák rögzítettek. A hagyományos magyarázatokból kiemelte a Hale–Bopp-üstököst, amihez hozzákapsolódik az 1997-ben elkövetett Mennysorság Kapuja szekta tagjainak öngyilkossága. Szerintük ugyanis az üstökös egy űrhajó volt, ahová haláluk után felszállhat a lelkek. A hagyományos ufókutatás mindig is elhatárolódott az ilyen szektáktól.

1989-ben Ufó-adatgyűjtő központot hoztak létre az Uránia Csillagvizsgálóban. Az oda beküldött esetekkel Zombori Ottó és Both Előd csillagász foglalkozott, valamint Huba Csaba, aki a számítógépes adatbázist fejlesztette ki. A kezdeményezés gyorsan elhalt, méghozzá a csillagász kollégák nehezmenyézése miatt. A sok bejelentés között akadnak megmagyarázatlanok is, így igen erősnek érzem az előadó ezen kijelentését. Szerintem igazi mérőöldkönek számított, hogy hivatalosan is foglalkoztak a témával a csillagászok, még ha nem is vélték úgy, hogy földönkívüliekről van szó. Annak idején ugyanis sokan nehezmenyéztek, hogy a tudósok a vizsgálódás helyett a tagadásba burkolóznak. Ez napjainkban is megfigyelhető, éppen ezért fordulnak el egyre inkább a tudománytól, és máshol keresik a válaszokat.

Ezt követte a prezentációban a híres 1992-es székesfehérvári gátonakör, amit állítólag két diák tapasztalt ki. Ez az állítás a mai napig is

Kulin György csillagász és George Adamski kontakt

vitatható, és egyáltalán nem bizonyított. Az a hozzáállás viszont, hogy egy gabonaábra csakis csalás vagy pedig földönkívüliek műve lehet – ahogy az előadó sugallta, és egyértelmű, hogy ő melyikre teszi le a voksát –, szintén rossz megközelítés, ugyanis még sok más alternatív lehetőség van. Többen is megfigyeltek már fényjelenségeket a gabonaábrák körül, még hamisítók is, ami persze nem jelenti azt, hogy ezek Földön kívüliek. Akár feltáratlan természeti anomáliák is szóba jöhetnek, mint annak idején a gömbvilág volt. Ennél fogva óvatosan fogalmaznánk, ha mindent a csalásnak minősítünk, a fürdővízzel együtt a gyereket is kiönthetjük.

A másik példa Fűrész Gábor 1995-ös átverése volt, amit az Ufó-magazinnak is beküldött, miszerint egy ufót fotózott le, ami valójában egy belülről kivilágított kupola volt. Sajnos ennek a képnek a kutatók egy része bedőlt, már csak azért is, mert hamis szemtanúi beszámolókat is postázott mellé a kiagyaló. Az előadó a prezentációban viszont nem a kivilágított kupola képét mutatta be, hanem azt, amikor tisztán látszik benne a távcső is, azt sejtetve a hallgatóságnak, hogy az ufók ezt nézték idegen járműnek. Becsapni bárkit lehet, de sose értettem, hogy ez mit is bizonyít valójában? Hogy nincsenek ufók? Aligha. Minden egyes ilyen csalási próbálkozást gyerekes önigazolásnak vélek, és tudománytalannak is egyben. Nem fair játék. Mindenesetre az akkori történetekből kifolyólag Székesfehérvá-

Mizser Attila szerint a laikusok leírásai nehezen megfeyjthetők

ron kezdték el megtartani a szkeptikus konferenciákat, ami Mizser Attila szerint jó, de hiányzik belőle a pro-kontra vita a két oldal között. Mégis kijelentette, hogy neki egy porcikája sem kíván egy ilyenfajta beszélgetést.

Természetesen mindenki maga dönti el, hogy akar-e az adott tárgykörrel vitázni vagy sem, de egy tudományt művelő embernek nyitottnak kell lennie, és objektíven, előítéletmentesen megvizsgálania a dolgokat. Azonban Mizser Attila olyan egyoldalúan válogatta ki az anyagokat a prezentációhoz, hogy sugárzott belőle, már rég eldöntötte, hogy ufók akkor sincsenek, ha a föld az éggel összeszakad. Az előadást végső konklúzió helyett egy videóval zárta, amit az őszi exopolitikai konferenciáról vágtak össze humorosra. Sajnos utána nem volt kérdezz-felelek az előadó és a hallgatóság között, így nem kérdezhettem meg, hogy vajon azok a magyar amatőr és hivatásos csillagászok tapasztalatlan, laikus hallucinálók-e, akiknek legalább egyszer sikerült ufót megfigyelniük, ráadásul fényes nappal.

Miskolci László